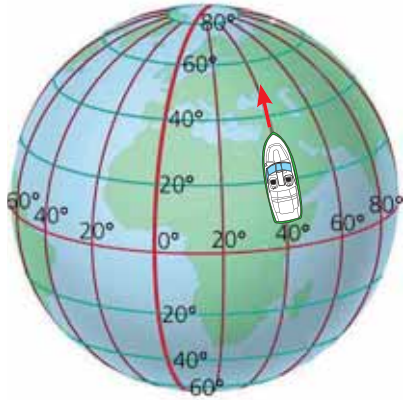

Dersimiz navigasyon⁵

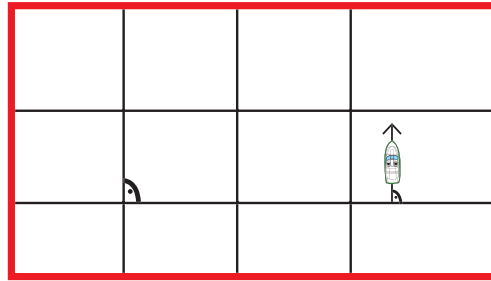
Geçen sayıda elektronik cihaza bakarak teknenin pozisyonunu okuyup haritaya koyduk. Şimdi sıra rotamızı çizmeye geldi.

YAZI: SABİNE DEDEOĞLU, TAYFUN ÖZTUNA

Şekil 1

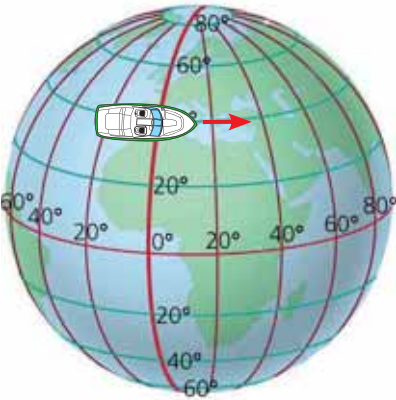
Harita

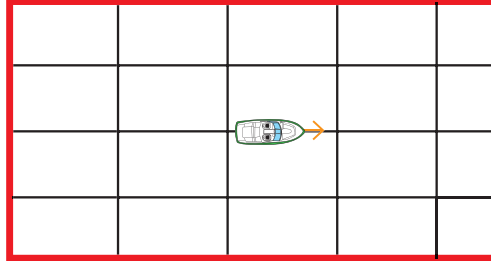
Temel bilgiler

Bir tekne tam Kuzey Kutbu'na doğru hareket ettiğinde dünya üzerinde bir boylam yukarı doğru gider. Kullandığımız Merkator Projeksiyon haritalarında (Mayıs 2016 sayısında anlattığımız) boylamlar ve enlemler birbirine dik (90°) olur. Yani harita üzerinde tam yukarı doğru bir çizgi tam kuzeye doğru gider. (Şekil 1)

Şekil 2

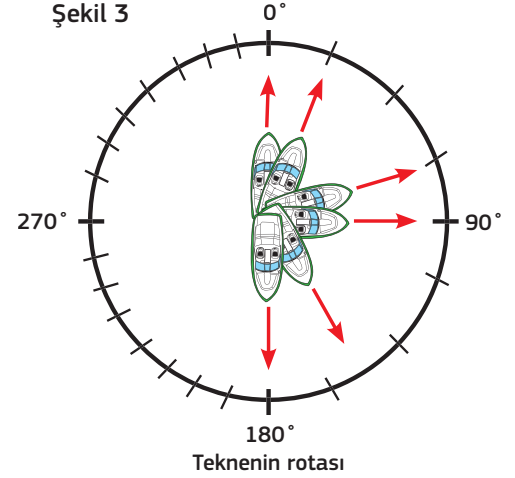
Harita

Şimdi tam doğuya doğru hiç sapmadan gittiğinizi farz edelim. Bu kez de haritanın sağ tarafına doğru bir enlem üzerinde gidiyor olacaksınız.

Tam batıya doğru gittiğinizde ise bunun tam tersi yönde; bir enlem üzerinde ve haritanın sol tarafına doğru gidirsiniz. (Şekil 2)

Şekil 3

Teknenin etrafına bir daire çizelim ve tam ortasına teknenizi oturtalım.

Bir tam dairenin 360 derecesi vardır ve biz teknenin rotasını derece olarak bildiririz. Kullandığımız dairenin başlangıç noktası (yani 0 derecesi) Kuzey Kutbu'na doğrudur (yani saat 12'de gibi), doğuya doğru döndüğümüzde 90° (saat 3), güneye doğru 180° dönüldüğünde (saat 6), batıya doğru 270° ise (saat 9) olarak bilinir. (Şekil 3)

Tam doğuya doğru giderseniz rotanız 90°'dir. Gerçek dünyada ve haritada kullandığımız dereceler 'gerçek derece' (true degrees) olarak adlandırılmıştır.

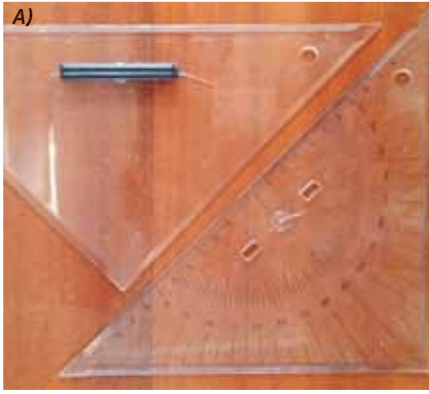
Elektronik aletlerin yardımıyla

Tekne hareket ederken GPS, sürekli tekne pozisyonunu ölçer ve gerçek rotanızı (COG= Course Over Ground) gösterir. GPS menüsünde dereceleri 'gerçek derecesi' (TRUE) olarak ayarlayabilirsiniz. Öyle yaparsanız GPS'in gösterdiği rakamları doğrudan haritaya işleyebilirsiniz.

Rotamızı nasıl çizeriz?

Naviga'daki navigasyon konumuzun ilk dersinde gerekli aletlerden bahsetmiştik. Deniz haritası ve kurşun kalem yanında iki adet üçgen cetvel veya bir adet paralel cetvel veya Breton plotter cetveli gerekir.

TAKTİK ■

A) 2 adet üçgen cetvel B) Paralel cetvel C) Breton plotter

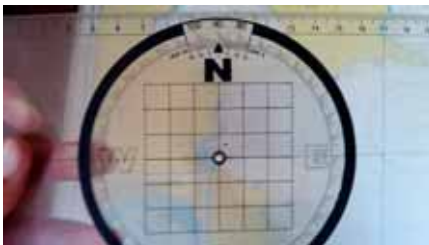
Değişik cetvel kullanımını bir örnek ile göstermek istiyoruz:

COG: 90° (T)

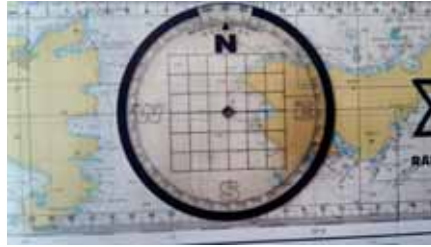
En kolay ve doğrudan çizebileceğiniz:

I. Breton plotter

1. 90° cetvelde ayarlayın.

2. Cetveli olduğunuz pozisyona koyun.

3. Cetvelin üzerindeki kuzey noktası (N) haritanın üst tarafını gösterecek şekilde yuvarlağın içindeki kareler haritadaki dikey ve yatay çizgilere paralel olacak.

4. Cetvel üzerindeki oka doğru tekne hareket edecek şekilde rotanızı kurşun kalem ile çizin.

II: Başka bir cetvel ile

Breton plotter yanınızda yoksa haritada olan pusula gülünü kullanarak farklı cetveler ile rota çizebilirsiniz.

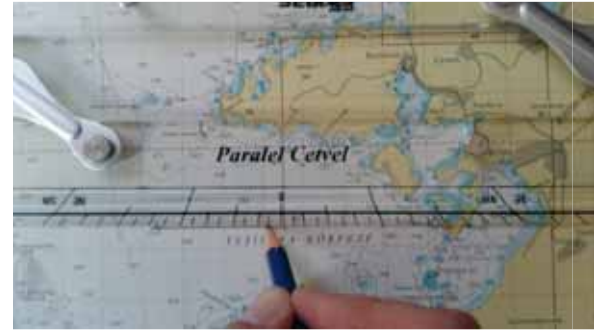
Her haritada en az bir pusula gülü bulunur.

'Gerçek dereceleri' pusula gülünün dış dairesinden okuyabilirsiniz.

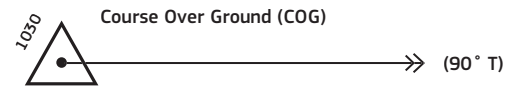
90° (T) çizelim:

Cetveli, pusula gülünün orta noktasından geçirip 90° tutun. Cetvelin açısını değiştirmeden pozisyon noktasına getirin ve aynı yönü çizin.

Böylece rotanızı haritaya çizebilirsiniz.

Bir kişiden fazlasının harita üzerindeki işaretleri okuması gerekiyorsa belli bir yazım şeklini kullanmanız gerekir. Sollare Sailing IYT (International Yachtmaster Training Worldwide) ve TUYEP (Türkiye Yelken Eğitim Programı) lisanslı okul olarak kullandığımız en önemli işaretler:

Bilgimizi toparlayalım (Naviga Ağustos sayısında gösterdiğimiz gibi)

GPS'ten pozisyonumuzu okuyup haritaya çizelim: Saat 10:00'da 36° 38' 40 N ve 027° 56' 30 E'de bulunuyoruz.

COG 35 derece (T) 5 knot hız ile gidiyoruz. Saat 11:00'de olacağımız pozisyonumuzu tahmin edelim (parekete).

Hesap: Eğer rota ve hızında sapma olmamış ise yarım saatte 2,5 deniz mili gitmişiz ve bunu haritaya şöyle çizebiliriz:

Ekim ayında manyetik pusula kullanmak için gerekenleri anlatacağız. O zamana kadar evde biraz ders çalışabilirsiniz. Yoksa siz hala kendinize bir harita almadınız mı? ⚓

www.sollaresailing.com